

En grön europeisk livsmedelspolitik

Stärkande av den europeiska matkulturen

(Antagen vid EGP-rådets möte, Montreuil, Paris, 9–12 oktober 2008)

1. God och nyttig mat är en politisk fråga

En av de våra mest värdefulla gemensamma tillgångar i Europa är mångfalden av matkulturer. Den gröna politiken för matkultur stöder därför detta arv. Vi vill göra det möjligt för människor att i sina regioner bevara och njuta av nyttiga, goda och lokala livsmedel. Detta viktiga politiska mål kräver gemensamma åtgärder inom den gröna rörelsen som motverkar ytterligare industrialisering av fiske, jordbruk och livsmedelsförädling, globala livsmedelsföretags stora marknadsinflytande och den alarmerande förlusten av mångfald, kvalitet och kvantitet när det gäller livsmedel, till exempel genom överfiske av många fiskbestånd.

Livsmedelsskandaler, såsom förorening av dioxin och salmonella, och sjukdomar som BSE och fågelinfluensan hade sitt ursprung i det industriella jordbruket och blev farliga för folkhälsan eftersom djur och livsmedel fraktas alltmer över Europa och världen. Livsmedel från laboratoriet undergräver jordbrukares och konsumenters tillit till vårt livsmedelssystem. EU är utsatt för påtryckningar från Förenta staterna och multinationella företag att godkänna livsmedel som tillverkats av genetiskt modifierade organismer (GMO) och klonade djur. Men om europeiska jordbrukare övergav mångfalden i de egna traditionella växtsorterna och djurraserna, om fiskare i så hög grad uttömde lokala fiskbestånd att traditionella arter inte längre var tillgängliga, och om konsumenterna tappade intresset för att veta vad de äter, skulle detta omintetgöra själva grunden för vår matkultur och vår tryggade livsmedelsförsörjning.

De europeiska gröna kämpar för europeiska medborgares frihet att äta vad de vill – inte vad livsmedelsindustrin vill att de köper. Jordbrukare och konsumenter har tydligt uttryckt vad de vill ha. De har avvisat användningen av konstgjorda hormoner för köttproduktion för flera år sedan och de vill inte ha GMO på sina åkrar och tallrikar i framtiden. Europeiska medborgare föredrar att veta varifrån deras mat kommer, hur djuren behandlas och vilka tillsatser som kan ha blandats i deras mat. De vill veta att deras fisk kommer från ett välskött fiske som inte skadar miljön. Vi vill främja denna hållning. Livsmedlen är nödvändiga för våra liv, vår hälsa och vårt välbefinnande. Därför är bra livsmedel en politisk fråga.

2. Att få marknaderna att tjäna människor

De grönas jordbruks-, fiske- och livsmedelspolitik i Europa strävar efter att skapa ett ömsesidigt ansvar mellan jordbrukare, fiskare och konsumenter. Vi begär inte att staten ska sköta livsmedelsmarknaderna. Vi förväntar oss att EU och våra medlemsstater fastställer stränga regler för en ekologiskt sund och socialt rättvis konkurrens och ser till att dessa regler följs av alla. Vi uppmanar europeiska beslutsfattare att tänka globalt och agera europeiskt samt att stärka hållbara produktionsmetoder och förnuftiga konsumtionsvanor – inom och utanför EU. Förbättrade konkurrensregler måste sätta stopp för koncentrationen av marknadsinflytandet inom livsmedelssektorn och stärka regionala och lokala marknader. Det offentliga stödet till jordbrukare och livsmedelsindustrin måste förutsätta hållbara och energisparande metoder inom hela livsmedelsproduktionen. I samband med importen av livsmedel från tredjeländer måste man i princip respektera dessa förutsättningar, fastän tillfälligt undantag medges för de minst utvecklade länderna.

Offentligt stöd till konsumenter och skatteregler bör uppmuntra val av nyttiga livsmedel (till exempel frukt och grönsaker) från konsumenternas sida och göra dessa livsmedel överkomliga för alla, oavsett utbildning och samhällsklass.

Många jordbrukare känner sig ändå tvingade att odla för att hålla sig konkurrenskraftiga, medan andra har upptäckt nya sätt att agera på den lokala marknaden. Att sälja sina produkter som råvaror till en anonym livsmedelsmarknad har undergrävt deras förmåga att förstå vad konsumenterna vill ha och att anpassa sin produktion till deras krav. Utveckling av lokala marknader, decentraliserad förädling och direkt samarbete med konsumenterna låter dem uppnå ett större mervärde vilket kommer deras jordbruksföretag till godo och även stärker landsbygdsekonomierna mer allmänt. Detta är viktigt för att bevara en levande och attraktiv landsbygd. Det finns ett snabbt växande antal konsumenter som föredrar ekologiska och hälsosamma livsmedel och som bryr sig om geografiskt ursprung och hälsoegenskaper. De grönas politik för matkultur ökar uppmärksamheten för detta nya inflytande på marknaden och det ömsesidiga ansvaret. Vi får marknaderna att tjäna människor.

3. Att ändra reglerna för bättre livsmedelskvalitet och etisk livsmedelsproduktion

De grönas livsmedelspolitik för EU kommer att ändra vad som är regel och vad som är undantag i fråga om verklig livsmedelskvalitet. I stället för att först subventionera ett industriellt jordbruk och sedan vara tvungen att täcka kostnaderna för förorenat vatten och ökad hälso- och sjukvård, bör de mest avancerade hållbara metoderna utgöra måttstocken för det offentliga stödet. Dessa metoder inkluderar ekologiskt jordbruk och andra hållbara metoder som bevarar den biologiska mångfalden och vattenresurserna, ökar växelbruket och jordens bördighet, förebygger översvämningar, torka och bränder och minskar växthusgaser genom integrering av växt- och djurproduktionen. Det industriella jordbruket och alla förädlingsmetoder som nu leder till kostnader i den offentliga hälso- och sjukvården (som orsakar allergier, matsmältningssjukdomar och kroniska sjukdomar) och kostnader för att återställa miljön bör fasas ut och omformas till hållbar produktion. De grönas livsmedelspolitik inkluderar också lagstiftning om förbättrat djurskydd.

Den gemensamma fiskeripolitiken bör reformeras ytterligare så att stöd inte längre ges för överfiske inom och utanför EU:s vatten och så att fiskare får hjälp med att hitta andra inkomstkällor, till exempel genom omskolningsprogram. Destruktiva metoder som att kasta enorma mängder utmärkt fisk överbord eller använda bottentrålning bör förbjudas. Dessutom bör marknaden inte längre acceptera fisk som fångats olagligt, orapporterat och/eller oreglerat.

De grönas livsmedelspolitik kräver därför full integration av politiken inom områdena jordbruk, miljö, folkhälsa och livsmedelskvalitet. Normerna för livsmedelsproduktionen bör grundas på de mest hållbara metoderna och en lokalt baserad diversifiering av livsmedelsförädlingen och livsmedelsförsäljningen. Medan EU efter upprepade livsmedelsskandaler har gjort betydande insatser för att uppnå större livsmedelssäkerhet i termer av att undvika skadliga ämnen och sjukdomar i livsmedelskedjan, har dessa initiativ ofta försvagats eller fördröjts av medlemsstaterna eller undergrävts genom internationella handelsförhandlingar och frihandelsavtal inom Världshandelsorganisationen.

Att göra EU:s gemensamma jordbrukspolitik mer miljövänlig innebär att man investerar i den sociala och miljömässiga infrastrukturen och i hållbar landsbygdsutveckling. Vi står för en verklig grön revolution i termer av höjd medvetenhet och utbildning för jordbrukare och konsumenter, mer decentraliserad och högkvalitativ livsmedelstillverkning, minskade djurtransporter, försäljning i närområdet, rättvis handel och korrekt märkning av kvalitetslivsmedel.

Ruta 1 Ändrade regler, krav från de gröna

- *Utfasning av stöd till agroindustriell utveckling.*
- *Det offentliga stödet till jordbrukare måste kopplas till en sträng respekt för lagar om miljö och livsmedelssäkerhet (ingen användning av farliga bekämpningsmedel, ingen användning av antibiotika eller tillväxtfrämjande medel inom djuruppfödning, efterlevnad av miljö- och djurskyddsnormer).*
- *Särskilt stöd till ekologiskt och extensivt jordbruk, inklusive infrastruktur för lokal förädling (små slakt- och bearbetningsanläggningar).*
- *Stöd för de fiskemetoder som orsakar minst miljöförstöring, och användning av försiktighetsstrategin för att förhindra överutnyttjande.*
- *Skattepolitik som stöder förbrukning av nyttiga livsmedel (t.ex. frukt och grönsaker) och minskar förbrukningen av onyttiga livsmedel (till exempel livsmedel med stora mängder socker, raffinerat spannmål eller mättat fett).*
- *Motverkande av intensivt och industriellt jordbruk, inklusive fiskodling, genom strikt tillämpning av lagstiftningen inom områdena miljö, djurskydd och livsmedelssäkerhet (principen om miljövillkor eller tvärvillkor).*
- *Särskilt stöd för icke-kommersiella delar av jordbruksverksamheten såsom natur- och vattenvård (så kallade "gröna" och "blåa tjänster").*

4. Politisk integrering – upprätthållande av försiktighetsprincipen

En miljövänlig jordbruks- och livsmedelspolitik kräver att försiktighetsprincipen stärks i offentlig livsmedels- och hälsopolitik, vilket innebär att risken för folkhälsan genom osäkra livsmedel bör minimeras och att kvaliteten i vår diet bör förbättras genom hållbara metoder för livsmedelsproduktion. EU bör inte begränsa livsmedelspolitiken till upptäckten av skadliga ämnen i slutet av kedjan. Kontrollerbara normer som garanterar sunda livsmedelsprodukter måste stärkas genom hela produktionsprocessen, från odling av grödor och foder och produktion av fisk till den slutliga behandlingen, försäljningen och konsumtionen av livsmedlen. Dessa så kallade processinriktade normer krävs hittills bara av EU:s förordning om ekologiskt jordbruk. För att få en mer tryggad livsmedelsförsörjning och förbättra livsmedelskvaliteten, bör dessa normer i framtiden också tillämpas på konventionell livsmedelsproduktion, vare sig det gäller jordbruk, fiske eller fiskodling.

Denna processinriktade strategi har integrerats i EU:s bestämmelser om livsmedelshygien. Emellertid finns det en viktig skillnad mellan hygien och livsmedelskvalitet. Stränga hygienkrav måste följas i slakterier, i kött-, fisk-, mjölk- och livsmedelsindustrin och i jordbruksföretag, men de måste vara differentierade och flexibelt anpassade till vilka risker som finns, avståndet mellan producenten och konsumenten och vilken hållbarhet som krävs i förhållande till tiden mellan beredning och slutlig konsumtion. Även om EU:s hygienkrav möjliggör denna flexibilitet, tolkas de ofta för att passa storindustrins behov: – storskalig koncentration av bearbetningsanläggningar, som leder till stängning av små slakterier och tvingar bort små mjölkproducenter från marknaden, är ofta det dolda motivet bakom livsmedelspolitiken.

De gröna i Europaparlamentet har uppnått mer flexibla bestämmelser för små bearbetningsanläggningar, traditionella produkter och direktförsäljning. Men de flesta medlemsstater tillämpar inte dessa bestämmelser och behöver påtryckningar från jordbrukare och konsumenter för att stödja lokala strukturer. Ta exemplet med ost som tillverkats av opastöriserad mjölk. Eftersom det (naturliga) bakterieinnehållet i mjölk från en alpin betesmark kan vara för högt för att tillåta att mjölken kyls under två dagar innan den hämtas och transporteras hundra kilometer till en mejerianläggning, kan mjölken vara bättre lämpad för direkt traditionell beredning av ost av opastöriserad mjölk, vilket kräver enklare hygienkrav.

Ruta 2 Hållbarhetsnormer, kvav från de gröna

- *Tillämpa försiktighetsprincipen genom hela livsmedelskedjan och etablera tydliga regler för ansvaret (särskilt för kemiska rester och GMO-förening).*
- *Genomdriv normer som garanterar livsmedelssäkerheten, utan att begränsa den nödvändiga flexibiliteten i genomförandet som krävs för att upprätthålla och främja mångfalden i den regionala och lokala livsmedelsproduktionen (särskilda hygienregler för lokala marknader och små bearbetningsföretag).*
- *Utvidga fastställandet av kvalitetsnormer, för att inkludera den stora mångfalden av matkulturer och smaker (förbättrade metoder för att bevara biologisk mångfald och lokal matkultur).*
- *Vid fastställandet av hygienregler måste tydliga toleransmarginaler ges till de offentliga myndigheter och veterinärer som kontrollerar dessa normer, för att öka flexibiliteten och ge vägledning för det enskilda beslutet.*
- *I begränsad omfattning och så länge som inga direkta hälsorisker står på spel, bör bestämmelserna för lokalt sålda hantverksmässiga produkter vara förhandlingsbara mellan den officiella tillsynsmyndigheten, konsumenterna och producenterna.*

5. Ifrågasättande av livsmedelsindustrins inflytande

Den globala livsmedelsindustrins inflytande växer eftersom jordbruket är mer och mer specialiserat och producerar komponenter för livsmedelsdesign snarare än nyttig mat. En allt större andel av vad vi äter utgörs av bearbetade livsmedel. Samtidigt som vi ägnar allt mindre tid åt att laga mat, får vi i oss allt fler tekniska tillsatser såsom konserveringsmedel, emulgeringsmedel, smakförstärkare och aromer, ämnen som livsmedelsindustrin är beroende av. Flera tusen av dessa ingredienser är tillåtna, fastän det saknas toxikologiska undersökningar av deras potentiellt komplexa samspel i kroppen. Livsmedelsindustrins multinationella aktörer har ett stort inflytande över beslutsfattandet i europeiska och internationella organ som beslutar om livsmedelsnormer (Codex Alimentarius – ett organ som gemensamt kontrolleras av WHO och FAO, samt organ för livsmedelssäkerhet). Dessa ”tekniska” och ”rådgivande” organ som ska vara oberoende, men ofta använder sig av experter från industrin, är inte underställda full demokratisk kontroll och deras inflytande över marknaden och politiken ökar ständigt.

Den europeiska gröna livsmedelspolitiken kräver bättre kontroll av livsmedelsindustrin och en upplyst valfrihet för konsumenterna. Det är nödvändigt att informera konsumenterna om företag som upprepade gånger eller på allvarligt sätt har brutit mot livsmedelssäkerhetsnormer (”utpekande”), att begränsa antalet tillåtna tillsatser, att säkra fullständig märkning när tillsatser används och att förbättra kontrollen av icke önskvärda ämnen i livsmedel (bekämpningsmedel, antibiotika och andra restämnen). De grönas livsmedelspolitik kräver en öppenhet vid mötena i Europeiska kommissionens rådgivande kommittéer, Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA) och i internationella organ såsom Codex Alimentarius eller WTO, inklusive offentliggörande av minoriteternas synpunkter. EU bör också ge icke-statliga organisationer rätt att rättsligt bestrida besluten inom dessa organ.

Globala livsmedelsföretag hindrar jordbrukare, fiskare och konsumenterna från att erhålla eller betala rättvisa livsmedelspriser. De använder sitt marknadsinflytande för att öka konsumentpriserna i en omfattning som inte är berättigad utifrån genomsnittspriserna fritt gården eller det pris som erhålls av fiskarna. För att utmana utvecklingen mot en monopolisering av marknaderna för jordbruksprodukter, måste EU därför vidta omedelbara åtgärder inom ramen för konkurrensbestämmelserna. Argumentet att den globala marknadsliberaliseringen skulle främja ökad konkurrens vilket ger bättre inkomst för jordbrukare i nord och syd och mer rättvisa priser för konsumenterna är inte sant. Det är endast omkring 120 företag, som köper in livsmedel, som

kontrollerar livsmedelsmarknaderna över hela världen och dessa företag utnyttjar sin ställning för att besluta om jordbrukarnas marknadstillgång.

6. Märkning för större öppenhet

För att inte skapa ytterligare förvirring utan för att möjliggöra för konsumenterna att fatta rätt beslut när de köper sin mat och för att bygga upp marknaderna för kvalitetsprodukter, är det avgörande med effektiva inspektioner och kontroller och läslig märkning. De befintliga kontrollsystemen är inriktade på livsmedelssäkerhet och utesluter aspekter som hållbarhet och hälsoegenskaper i fråga om livsmedlen. De grönas livsmedelspolitik syftar till att omforma EU:s defensiva strategi för livsmedelssäkerhet till en proaktiv strategi för livsmedelskvalitet. Konsumenter behöver enkel och relevant information för att fatta sina beslut. För att motverka den nuvarande ökningen av fetma måste näringsvärdesdeklarationen på bearbetade livsmedel vara tydlig och begriplig.

De geografiska beteckningar som EU redan har fastställt i en förordning om livsmedelskvalitet behöver ändras för att inkludera tydligare information. Reglerna för skyddade ursprungsbeteckningar, som är kopplade till lokalt fastställda kvalitetsnormer, bör vara strängare för att förhindra vilseledande information till konsumenterna (till exempel ”regional” ost som tillverkats av importerad mjölk). Angivandet av ursprungsplatsen bör inte begränsas till frukt, grönsaker, fisk eller kött.

Den ekologiska livsmedelssektorn är självreglerande och sätter upp höga normer för kontroll och certifiering av ekologiska produkter, samt utvecklar stränga regler för märkning av både inhemska och importerade produkter. Detta oberoende måste skyddas mot försök från industrins eller regeringars sida att ta över dessa funktioner.

Märkningen av genetiskt modifierade livsmedel bör göras på så sätt att även ägg, kött och mjölk som producerats med genetiskt modifierat foder kan identifieras av konsumenterna, och inkludera risk för GMO-förorening. På märkningen anges redan nu om fisk är fångad i havet eller om den är odlad, samt det generella område som den kommer från, men fler detaljer bör inkluderas, såsom fiskets miljöpåverkan, vilken fångstmetod som har använts och statusen för de vilda fiskbestånden (uttömda, rikliga, etc.).

Ruta 3 Tydlig information och märkning

– Ge konsumenter nödvändig och relevant information om en produkts ursprung och hur den har producerats, genom en EU-förordning om konsumentinformation (bättre genomförande av lagstiftningen om spårbarhet och specifik märkning).

– Stimulera konsumenternas val av nyttiga livsmedel (tydlig och begriplig märkning på förpackningarna, utbildning i matkultur i skolor och mat av hög kvalitet i offentliga matsalar).

7. Att balansera tryggad livsmedelsförsörjning och energiförsörjning

Med en globalt växande befolkning och tillväxtekonomier i Brasilien, Indien och Kina ökar snabbt efterfrågan på livsmedel och energi. Samtidigt håller de billiga oljeresurserna på att ta slut och jorden, grundvattnet och den biologiska mångfalden utarmas i många delar av världen. I och med klimatförändringarna ökar risken för dåliga skördar och hungersnöd. Fisk kan fraktas långa avstånd innan den konsumeras. Ibland fångas den i Europa, skickas sedan till Kina för bearbetning, innan den slutligen kommer tillbaka till Europa för att säljas. Europa importerar också stora mängder fisk från utvecklingsländer, vilket påverkar deras lokala, regionala och även nationella livsmedelstrygghet. Detta är en explosiv situation som leder till ekonomiska kriser och geopolitiska konflikter.

EU:s nuvarande mål för användning av agrobränslen – vilka missledande kallas ”biobränslen” – leder till exempel till ohållbar användning av mark, vatten och energi och medför en allvarlig risk för världens tryggade livsmedelsförsörjning. Detta berör särskilt många utvecklingsländer som är beroende av (importerade) billiga livsmedelsprodukter, men vilkas förmåga att köpa och producera tillräckligt med livsmedel till överkomliga priser nu hotas av högre kostnader för mark, vatten och energi. Det är fel att insistera på obligatoriska mål för tillägg av agrobränslen till mineralbränslen, innan man har genomfört en bredare bedömning av de miljömässiga och sociala konsekvenserna av produktion och import av agrobränslen. I en färsk undersökning från Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum anges att agrobränsleproduktionen inte på något påtagligt sätt minskar koldioxidutsläppen. Tvärtom kan den öka miljökostnaderna med 60 miljarder euro.

Det ständigt växande trycket på naturresurserna för livsmedel, foder och bränsle måste minskas kraftigt i enlighet med tillräcklighetsprincipen. Nordamerika och Europa konsumerar i dag 70 procent av världens mineralolja och 40 procent av världens livsmedel, men står ändå bara för 19 procent av världens befolkning. EU är världens största importör av jordbruksprodukter och fisk. För att undvika framtida konflikter om tillgång till energikällor, vatten och mark, måste de grönas politik för tryggad livsmedels- och energiförsörjning ta itu med slösaktiga produktions- och konsumtionsmönster och en slösaktig livsstil och verka för en mer balanserad tillgång till livsmedel och energi för alla.

Köttproduktion förbrukar mer energi än produktion av spannmål, frukt och grönsaker. Ändå har köttproduktionen ökat över hela världen. Olika europeiska hälsoinstitut har uppmärksammat att européer i dag konsumerar för mycket kött. Detta har påverkat och fortsätter att påverka den globala tillgången till land, vatten och energi. Bland annat i Brasiliens regnskogar, vars utbredning fortfarande snabbt minskar för att ge plats för produktion av soja och majs för den europeiska djursektorn. De grönas livsmedelspolitik syftar till minskad köttkonsumtion. Detta är inte bara en energifråga utan också en folkhälsofråga.

Ruta 4 Konkreta åtgärder

– Motverka ineffektiv konsumtion för att optimera användningen av knappa naturresurser såsom energi, vatten och land. Detta innebär att vi gröna också kommer att ta itu med den ineffektiva köttkonsumtionen som är sju gånger mindre effektiv i mark- och energianvändning jämfört med spannmålskonsumtion.

8. Rättvis handel och kvalificerat marknadstillträde

Öppnandet av jordbruksmarknaderna har varit ett mantra för Europeiska kommissionen i över ett årtionde nu. Argumentet att en utveckling i syd bara kan ske om jordbruksprodukter kan röra sig fritt över nationella gränser har starkt ifrågasatts av allmänheten. Normer för rättvis handel har utvecklats nedifrån och upp av jordbrukare, icke-statliga utvecklingsorganisationer och konsumentorganisationer, och är nu på väg in på större marknader. Med tanke på de fortsatta kränkningarna av de mänskliga rättigheterna, förstörelsen av regnskogarna och utarmningen av vattenresurserna i vissa länder för att generera export till EU, måste kommissionen erkänna att de grönas lösning med kvalificerat marknadstillträde, vilket innebär sociala och miljömässiga villkor och normer för marknadstillträde till EU, behövs omedelbart och måste främjas aktivt i internationella handelsförhandlingar.

Den enda vägen ut ur dödläget i multilaterala handelssamtal om Europas livsmedelssäkerhet och utvecklingsländernas tryggade livsmedelsförsörjning är ett ”kvalificerat skydd av marknaderna” mot dumpning. Antidumpningskriterierna bör inkludera livsmedelssäkerhet samt aspekter som miljö, sociala frågor, djurskydd och biologisk mångfald, vilka bör tillämpas för direktstöd inom EU. Om dessa normer inte följs borde detta leda till att tullar och avgifter tas ut vid EU:s och

utvecklingsländernas gränser. Denna ”inkomst från kvalificerat skydd” skulle direkt överföras till utvecklingsländerna och stödja projekt för införande av dessa överenskomna metoder och normer.

Ruta 5

För att uppnå ett sådant kvalificerat yttre skydd bör EU

- *slutgiltigt upphöra med alla former av exportstöd för jordbruksprodukter,*
- *samarbeta med FAO och andra FN-organ för att upprätta ett multilateralt avtal i denna fråga inom eller utanför ramen för WTO,*
- *genomföra tillräckligt effektiva gränskontroller och processkontroller på ursprungsplatserna för att garantera livsmedelssäkerhetsnormer för importerade produkter,*
- *minska energiförbrukningen i samband med odling av livsmedel och foder, skörd, produktion och transport,*
- *se till att fisket med EU-fartyg i utvecklingsländernas vatten är hållbart och även bidrar till utvecklingen av hållbart fiske inom och för lokalsamhällena.*

9. Investering i framtiden – förbättrad livsmedelsforskning

Jordbruksforskning möjliggör innovation och ytterligare utveckling av jordbruks- och livsmedelssektorn. Hittills har forskningen drivits av doktrinen om intensifiering och arbetsbesparande rationalisering inom alla produktionsområden. Yrkesutbildningen vid lantbrukshögskolor har också följt denna linje. Detta har lett till en koncentration på färdigheter för att maximera vinsten i varuproduktionen, vilket i sin tur har lett till en koncentration av jordbruksproduktionen till vissa gynnade regioner och till avfolkning i andra regioner. När det gäller fisket har forskningen på ett liknande sätt varit inriktad på att fånga allt större fiskmängder, oavsett miljöpåverkan, vilket har lett till att miljontals ton fisk kastas överbord varje år runtom i världen.

Den vidare utvecklingen och innovationen inom fiske, jordbruk och livsmedelsindustrin måste allmänt sett anpassas till samhällets ändrade krav. Forskning och utbildning kräver nya mål och måste inriktas på hållbar produktion till lands och till sjöss samt förändrade konsumtionsmönster i stället för bioteknisk intensifiering. Den stora bredd av tjänster som efterfrågas av samhället, alltifrån kvalitetslivsmedel till naturvård och landsbygdsturism, måste speglas inom forskningen och utbildningen.

De grönas politik för livsmedelsforskning prioriterar därför en integrerad social, miljömässig och ekonomisk forskning som undersöker förbättringar i livscyklerna på alla produktions- och konsumtionsnivåer och som utnyttjar samspelet i naturen och gemenskapens jordbruk i enlighet med tillräcklighetsprincipen.

Ruta 6

- *I stället för att koncentrera sig på genteknik och vinstmaximering för storskaliga agroindustriella företag, bör man inom jordbruksforskningen lägga tonvikten på mångfalden inom sysselsättning och innovation i landsbygdsområdena genom förnybar energi och anpassad teknik.*
- *Särskild tonvikt bör läggas på att modernisera ekologiskt jordbruk och låginsatsjordbruk genom målinriktad forskning.*
- *I fiskeriforskningen bör man flytta tonvikten från maximering av det omedelbara resultatet oavsett miljöpåverkan i riktning mot fiskemetoder genom vilka man enbart fångar vuxna fiskar som kan användas, medan alla andra fiskar och övriga djur (hajar, fåglar, havsdäggdjur, etc.) lämnas kvar i vattnet.*
- *Utbildnings- och informationsprogram bör inriktas på metoder för hållbar livsmedelsproduktion och marknadsföringsstrategier för diversifierade livsmedelsprodukter av hög kvalitet.*

10. Något att tänka på – ett hållbart förhållande mellan landsbygd och städer

För att nyttiga och färska livsmedel åter ska komma att stå på den politiska dagordningen behöver EU omdefiniera vad som är hållbara förhållanden mellan landsbygd och stadsområden.

Landsbygdsregioner kan inte tillhandahålla nyttiga och billiga livsmedel om städerna fortsätter att deponera växande mängder avfall och förorenat vatten på den kringliggande landsbygden, och om strukturpolitiken systematiskt missgynnar landsbygdsbefolkningen.

Livsmedelskvaliteten i EU lider också av en falsk ideologi och av genomförandet av EU:s Lissabonagenda för ekonomisk tillväxt. Sammanhållning, konkurrenskraft och hållbar utveckling är tre oskiljaktiga mål i framtidens politik för landsbygdsutveckling och stadsutveckling.

Sammanhållning är inte bara en fråga om omfördelning av välstånd från rikare till fattigare regioner i unionen. Det är ett åtagande att bidra till minskade ojämlikheter mellan regioner.

Konkurrenskraft handlar inte bara om det effektivaste produktionssättet, den lägsta kostnaden och priset på tjänster och varor. Konkurrenskraft handlar också om kvalitet, ursprung och sysselsättningseffekten. EU:s politik för jordbruksföretag bör därför skilja mellan jordbruksföretag och andra företag som verkar på lokal eller regional nivå och de som verkar på europeisk eller global nivå.

Hållbarhet handlar inte bara om bevarande av naturresurser. Det är en fråga om aktsam användning och behandling av jordar, vatten, biologisk mångfald och andra gemensamma tillgångar. Hållbarheten inkluderar också en garanterad social kontinuitet och långsiktigt fungerande lokala ekonomier.

För att den nya politiken för tryggad livsmedelsförsörjning på landsbygden och i städer ska vara framgångsrik bör EU, nationella regeringar och civilsamhället komma fram till ett nytt samhällskontrakt. Offentliga sektorns medel bör matchas av energi och resurser från privata sektorn och frivilligsektorn. Folk som lever i landsbygdsregioner bör aktivt delta i genomförandet av program för landsbygdsutveckling.

Ruta 7

För att uppnå ett mervärde i jordbruket och utveckla marknader för kvalitetsprodukter krävs det

- att offentliga medel omdirigeras från marknadsinsatser till främjande av landsbygdsinfrastruktur till stöd för lokala och regionala kvalitetsprodukter, investeringar i djurskydd, bevarande av biologisk mångfald och tryggad livsmedelsförsörjning,
- en återgång till miljövänligt jordbruk med låg grad av förorenande restprodukter och resursbesparande produktionsmetoder (energi, vatten, gödsel, kemikalier ...),
- att ekologiskt jordbruk främjas med offentligt stöd för omställning av mark och för försäljning till skolor, sjukhus och offentliga matsalar; ekologisk barnmat bör bli normen,
- att stöd som leder till överfiske omdirigeras för att främja mer selektiv fiskeutrustning tillsammans med minskning av den enorma överkapaciteten i EU:s flottor, så att de är i balans med fiskbestånden.